

**İLKÖĞRETİM VE ORTAÖĞRETİMDE PARASIZ YATILI VEYA
BURSLU ÖĞRENCİ OKUTMA VE BUNLARA YAPILACAK
SOSYAL YARDIMLARA İLİŞKİN KANUN¹**

Kanun Numarası : 2684
Kabul Tarihi : 17/6/1982
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 19/6/1982 **Sayı: 17729**
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 **Cilt: 21** **Sayfa: 353**

KISIM – I
Genel Esaslar

Amaç:

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaya hak kazanan öğrencileri kapsar.

Tanımlar:

Madde 3 – Bu Kanunda geçen:

“Parasız yatılı okuma” sözünden, bu Kanunda belirtilen şartları taşıyan öğrencilerin ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında karşılıksız olarak barındırılmak, beslenmek, giydirilmek ve kendilerine harçlık verilmek suretiyle okutulmaları;

“Burslu okuma” sözünden, bu Kanunda belirtilen şartları taşıyan öğrencilerin ilköğretim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarında Cumhurbaşkanı kararı ile tespit edilecek miktarda karşılıksız olarak para yardımı yapılması suretiyle okutulmaları;²

Anlaşılır.

¹ Bu Kanunda ve Kanunun isminde geçen “temel eğitim” deyimleri, bu Kanuna ek 1 inci madde olarak eklenen 9/11/1983 tarih ve 2947 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü uyarınca “ilköğretim” olarak değiştirilmiştir.

² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 69 uncu maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

KISIM – II

Parasız Yatılı ve Burslu Okuma ile İlgili Hükümler

Parasız yatılı ve burslu okuyacak öğrencilerin tespiti:

Madde 4 – Milli Eğitim Bakanlığı, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında, kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda parasız yatılı ve burslu öğrenci okutur. Parasız yatılı ve burslu okumak için maddi imkanlardan yoksun ve başarılı olmak esastır. Ancak sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe kabul edilenler ile 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanuna göre yetiştirme yurtlarından gelen veya aynı Kanun gereğince haklarında tedbir kararı verilmiş olan öğrencilerden, parasız yatılı veya burslu okumak isteyenlerin ailelerinin maddi durumları dikkate alınmaz.³

Parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanları illerin, gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak her yıl Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.

Parasız yatılı okuma veya burslu okuma hakkından yararlanacak öğrencilere ait kontenjanların, 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanunda yer alan korunmaya muhtaç çocuklar, öğretmen çocukları ve oturdukları yerde ilköğretim kurumu bulunmadığından öğrenim hakkından yararlanamayan çocuklar için tespitine ve bunlara ait yüzdeler karşılığındaki sayıların belirlenmesine dair esaslar yönetmelikle belirlenir.

Parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri, sınavları ve kabulleri ile ilgili esaslar her yıl Milli Eğitim Bakanlığınca ilan edilir.

Sınavsız olarak parasız yatılı alınacak öğrenciler:

Madde 5 – Durumları 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 65 nci maddesinin (d) fıkrası, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 2453 sayılı Yurt Dışında Görevli Personele Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan kişilerin çocukları; doğal afetler, savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar ve ayrıca görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin çocuklarından Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjan kadarı sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar. Ancak, bu gibi öğrencilerden özel giriş sınavı ve kayıt - kabul şartları bulunan eğitim - öğretim kurumlarına alınacakların, bu kurumların kayıt - kabul şartlarını taşımaları ve sınavlarını kazanmaları gereklidir.

(Ek: 9/11/1983-2947/1 md.) Ayrıca, Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenecek esaslar ve kontenjan dahilinde, Cumhurbaşkanlığının müsaadesi alınarak yabancı uyruklu öğrencilere de sınavsız olarak parasız yatılılık hakkı tanınabilir.⁴

(Ek: 3/12/1992-3857/1 md.) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilenler dışında, Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek yerlerde görev yapan öğretmenlerin çocuklarında sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar.

³ Bu fıkra da geçen 6972 sayılı Kanun 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Kanunun 38/a maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 69 uncu maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Başbakanlığın” ibaresi “Cumhurbaşkanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

Parasız yatılı veya burslu okuma süresi:

Madde 6 – Durumları 11 nci madde hükümleri dışında kaldığı sürece, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okuyan öğrencinin parasız yatılı veya burslu okuma durumu ortaöğretimini tamamlayıncaya kadar devam eder.

Burs ödeme:

Madde 7 – (Değişik birinci fıkra: 4/7/1988-KHK-336/1 md.; Aynen kabul: 7/2/1990- 3612/56 md.) İlköğretim ikinci kademe ve orta öğretim kurumları öğrencilerine Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken tespit edilen miktar kadar burs verilir.

Burslu öğrencilerin bursları, burs almaya hak kazandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren okullarınca ödenir. Ödemeye tatil aylarında da devam olunur.

Son sınıf öğrencilerinden okulu bitirenlerin bursları, güz dönemi sınavlarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşında kesilir. Ancak, ilköğretim ikinci kademe son sınıf öğrencilerinin bursları ortaöğretim kurumlarına devam etmeleri halinde kesilmez.

Parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmez.

Parasız yatılı ve burslu okuma arasında geçişler:

Madde 8 – Bir defaya mahsus olmak üzere parasız yatılı öğrenciler burslu, burslu öğrenciler parasız yatılı öğrenciliğe geçirilebilirler.

Başka kurum burslarından faydalanma:

Madde 9 – Parasız yatılı veya burslu okuma imkanından faydalanan öğrenciler, başka kurumlarca verilen bursu seçtikleri takdirde bu Kanunda öngörülen parasız yatılı veya burslu okuma haklarından faydalanamazlar.

Sosyal yardımlar:

Madde 10 – Parasız yatılı öğrencilere eğitim araç ve gereçleri, yiyecek, giyecek, harçlık ve diğer ihtiyaçları ile ilgili sosyal yardımlar yapılır.

Parasız yatılı ve burslu öğrencilerin muayene ve tedavi giderleri Milli Eğitim Bakanlığınca karşılanır.

Parasız yatılı veya burslu öğrenciliğin sona ermesi:

Madde 11 – Aşağıdaki hallerde parasız yatılı veya burslu okuma hakkı sona erer:

a) İlköğretim kurumlarının birinci ve ikinci kademesi ile ortaöğretim kurumlarındaki öğrenimlerinin her birinde bir defadan fazla bir üst sınıfa devam etme hakkını kazanamamak.

b) Taksirli suçlar ile kabahat nevinden olanlar hariç olmak üzere ertelenmiş olsa dahi bir suçtan dolayı mahkum olmak.

c) Bir öğretim yılı veya daha fazla okul ile ilişkisini kesen disiplin cezası almış olmak.

d) Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilebilir bir mazerete dayanmaksızın kendiliğinden öğrenimini terk ederek okuldan ayrılmak.

e) Parasız yatılı veya burslu okumaktan vazgeçmek.

Tatil aylarında okulda kalacak öğrenciler:

Madde 12 – Tatil aylarında parasız yatılı öğrencilerden kalacak yeri olmayanların okullarda veya belli yerlerde toplanmak suretiyle barındırılmalarına ve sosyal yardımlardan faydalandırılmalarına devam olunur.

Parasız yatılı ve burslu okumanın karşılıksız oluşu:

Madde 13 – Bu Kanun hükümlerine göre parasız yatılı veya burslu okumak suretiyle okulu bitirenlerle herhangi bir sebeple okuldan ayrılan öğrenciler hiçbir şekilde mecburi hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulmazlar.

KISIM – III

Çeşitli Hükümler

Yönetmelik:⁵

Madde 14 – İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarının parasız yatılı veya burslu olarak alınacak öğrencilerde aranacak şartlara; seçme – sıralama sınavlarına; kontenjanların tespiti ile dağıtımına; parasız yatılı öğrencilikten burslu öğrenciliğe, burslu öğrencilikten parasız yatılı öğrenciliğe geçirilmeye; sosyal yardımlara; parasız yatılı veya burslu öğrenciliğin sona ermesine; parasız yatılı veya burslu öğrencilerin bir okuldan başka bir okula nakillerine ilişkin hususlarla bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar:

Madde 15 – Aşağıdaki kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

a) 8/6/1926 tarih ve 915 sayılı Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccani Talebe Hakkında Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 19/5/1932 tarih ve 1967 sayılı Kanun.

b) 5/5/1928 tarih ve 1237 sayılı Meccani Leyli Talebenin Mecburi Hizmetlerine Dair Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 30/5/1929 tarih ve 1484 sayılı ve 25/5/1938 tarih ve 3400 sayılı kanunlar.

Ek Madde 1 – (9/11/1983-2947 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.)

2684 sayılı Temeleğitim ve Orta öğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunda ve diğer kanunlarda geçen “Temeleğitim” deyimini “İlköğretim” olarak değiştirilmiştir.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 69 uncu maddesiyle, bu maddede yer alan “bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yayımı tarihinden önce İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olanlar bu Kanun hükümlerinden, daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler ise bu Kanunun sadece 13 ncü maddesi hükmünden faydalanırlar. Ancak kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan parasız yatılı veya burs karşılığı paralar geri verilmez ve hizmet karşılığı aranmaz.

Geçici Madde 2 – Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar mevcut yönetmeliğin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 3 – Parasız yatılı okulların kapasitelerinin artırılması maksadıyla beş yıllık bir plan hazırlanır ve bunun uygulanması için bütçede yeterli ödenek ayrılır. Öngörülen kapasiteye ulaşıncaya kadar öğretmen çocuklarından sınavsız olarak parasız yatılı alınacak öğrenciler için boş pansiyon kapasitelerinden yararlanılır.

Yürürlük

Madde 16 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 17 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**2684 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin Numarası	2684 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2947	3, 5, Ek Madde 1	11/11/1983
KHK/336	7	5/8/1988
3612	7	16/2/1990
3857	5	12/12/1992
KHK/700	3, 5, 14	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)